

Філіпішина Л. М., доктор економічних наук, професор,
Гребініченко Д. Р., студентка,
м. Київ, Державний торговельно-економічний університет

ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ В МЕНЕДЖМЕНТІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Сфера менеджменту значно вдосконалюється завдяки впровадженню та розвитку інформаційних систем. «Управлінські інформаційні системи (ІС) являють собою організаційно-технічні системи, які забезпечують прийняття рішень на основі автоматизації інформаційних процесів у сфері управління. Інформаційні системи менеджменту (ІСМ) є різновидом ІС, їх конкретизацією щодо сфери застосування, тобто менеджменту. Призначення ІСМ — сприяння більшій оперативності та конкретності менеджерської діяльності, забезпечення своєчасності виконання і високого ступеня обґрунтованості всіх управлінських розрахунків, забезпечення контролю за правильним виконанням управлінських рішень і зворотного зв'язку. Загальною метою створення ІСМ є вдосконалення менеджерської діяльності відповідних установ і підприємств та підвищення на цій основі ефективності їх роботи» [1].

Сучасні розробки інформаційних систем менеджменту вдалим чином просуваються вперед завдяки використанню останніх досягнень у галузі інформаційних систем і комунікаційних технологій. Завдяки даному факту інформаційні системи менеджменту стали задовольняти зростаючі вимоги менеджерів щодо забезпечення інформацією. Головними критеріями в оцінці інформаційних систем стали достовірність, своєчасність, повнота та корисність інформації для прийняття рішень [2].

Таким чином, інформаційні системи в менеджменті відіграють вирішальну роль у підтримці прийняття рішень, автоматизації та оптимізації процесів, управлінні інформацією, а також у комунікації та співпраці. Вони забезпечують менеджерів актуальними даними, необхідними для стратегічного планування та прийняття виважених рішень. Аналітичні інструменти, що входять до складу даних систем, дозволяють аналізувати великі обсяги даних, виявляти тенденції та шаблони, що є важливим для розвитку бізнес-стратегій.

Автоматизація рутинних задач через зазначенні системи зменшує потребу в ручній роботі та знижує ризик помилок, що водночас підвищує ефективність процесів. Це сприяє більш ефективному управлінню ресурсами, логістикою та ланцюгами поставок, а також забезпечує оптимізацію інших робочих процедур.

У сфері управління інформацією, інформаційні системи здійснюють централізоване зберігання та управління корпоративними даними, що забезпечує їхню безпеку, цілісність та доступність. Це важливо для гарантування надійності та відповідності інформації, яка використовується в управлінських процесах.

Інформаційні системи також спрощують внутрішню та зовнішню комунікацію, дозволяючи більш ефективно управляти взаємодією між різними відділами, партнерами та клієнтами. Вони підтримують співпрацю, полегшуючи обмін інформацією та координацію спільних проєктів.

Зрештою, важливим аспектом інформаційних систем є звітність та контроль. Вони допомагають у наданні звітів для внутрішнього аналізу та відповідності зовнішнім регуляторним вимогам, а також у моніторингу продуктивності та відстеженні ключових показників ефективності (KPI). Ці функції корисні для забезпечення прозорості та відповідальності в управлінні компанією.

У менеджменті використовуються різноманітні інформаційні системи, кожна з яких виконує унікальні функції для оптимізації бізнес-процесів. ERP (Enterprise Resource Planning) системи інтегрують різні функціональні області, що охоплює фінанси, HR,

виробництво та інші важливі відділи. Це дозволяє менеджерам мати цілісний погляд на діяльність компанії та ефективніше управляти її ресурсами.

CRM (Customer Relationship Management) системи забезпечують взаємодію з клієнтами, від продажів до обслуговування. Вказані системи допомагають у підтримці зв'язків з клієнтами та в оптимізації маркетингових та продажних стратегій.

BI (Business Intelligence) платформи аналізують корпоративні дані для полегшення процесу прийняття рішень. Такі системи пропонують менеджерам інструменти для аналізу великих обсягів даних, виявлення трендів та тенденцій, що сприяє раціональному плануванню та стратегічному розвитку.

Системи управління проектами допомагають планувати, відстежувати та управляти проектними ресурсами. Вони надають менеджерам засоби для координації різних аспектів проекту, що забезпечує ефективне виконання завдань та дотримання термінів.

Нарешті, хмарні рішення пропонують гнучкість та масштабованість, дозволяють ефективно управляти ресурсами та даними. Використання хмарних технологій відкриває менеджерам доступ до необхідної інформації з будь-якого місця та спрощує інтеграцію різних систем та інструментів.

Вже сьогодні, наряду з традиційними системами, значну роль у роботі з персоналом відіграють соціальні мережі (LinkedIn, Facebook). Ці платформи відкривають нові можливості для набору працівників, вони дозволяють компаніям швидко знаходити і зв'язуватися з потенційними кандидатами. У той же час, у HR-менеджерів з появою HRIS системи (Human Resource Information System) підвищиться швидкість збору та обробки інформації, прискориться процес ухвалення рішень. Однак це також вимагатиме від них розширення технічних навичок та може призвести до виникнення нових спеціалізацій у галузі HR, таких як аналітик "великих даних", візуалізатор даних, оператор статистичних даних і інші. Важливим аспектом буде налаштування основних та допоміжних процесів у системі, таких як математичні розрахунки та програмування. Це спрямовано на розвиток HR-менеджменту в технологічному контексті, де основною метою є оптимізація процесів та створення і налаштування інструментів для вирішення поточних і майбутніх завдань бізнесу. Технологічний розвиток автоматизує більшість функцій у галузі HR та переводить їх у цифровий формат [3].

Також, процес цифрової трансформації та глобалізації перетворює звичне розуміння робочого місця і його ролі в сфері виробництва та управління. В нових бізнес-моделях, особливо в інформаційних технологіях, все частіше наголошується на використанні форм праці поза межами організації, таких як фріланс [4].

У майбутньому можна очікувати ще більшого інтегрування інформаційних систем у всі сфери бізнесу. Наприклад, впровадження технологій Інтернету речей (IoT) та блокчейну може радикально змінити способи збору та обробки інформації. Це, в свою чергу, надасть менеджерам більше інструментів для прийняття обґрунтованих і ефективних рішень, забезпечить більшу прозорість та надійність в управлінських процесах, а також спростить облік та обмін даними між різними відділами та підрозділами компанії.

Отже, інформаційні системи та технології є невід'ємною частиною сучасного менеджменту. Їх постійний розвиток та вдосконалення відкривають нові горизонти для підвищення продуктивності та ефективності управління компаніями. Водночас, це створює нові виклики, з якими менеджерам доведеться впоратися, щоб утримувати лідируючі позиції у сфері бізнес-інновацій.

Література:

1. Глівенко С.В., Лапін Є.В., Павленко О.О. та ін. Інформаційні системи в менеджменті: Навч. посібник – Суми: ВТД "Університетська книга", 2005. – 407 с.

2. Чупріна М.О., Шеховцова І.А. Сучасні тенденції використання інформаційно-телекомунікаційних технологій в Україні. *Сучасні проблеми економіки і підприємництва*. 2017. Випуск 19. С. 88 – 94.
3. Ляш О. І., Блохін П. В. Майбутнє HR менеджменту: тенденції, ризики, мотивація. *Ефективна економіка*. 2018. № 10. Режим доступу: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/10_2018/5.pdf
4. Плахотнік О.О., Кучер М.М. Перспективи та основні напрями розвитку сучасного менеджменту. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2020. № 5(79). С. 75 – 81.

Фірсова С.Г., к.е.н., доцент,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка,
м. Київ, Україна

УПРАВЛІНСЬКИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ЦИФРОВОЇ КОМПАНІЇ: ПРИКЛАД ПРОВІДНОГО НЕОБАНКУ ЄВРОПИ

Одним з найуспішніших стартапів Великої Британії – Revolut був запущений у 2015р як цифровий банківський додаток (необанк), який пропонує просту та ефективну альтернативу традиційному банку. Додаток Revolut має зручний і простий у навігації дизайн, надає цілодобову підтримку клієнтам, пропонує широку низку фінансових послуг (обмін валюти, інструменти бюджетування та страхові послуги, торгівля криптовалютою), надає всі послуги на одній платформі.

Загострення конкуренції в середовищі необанків, боротьба провідних цифрових банків за найбільшу частку ринку змушує Revolut завжди починати з малого та швидко масштабуватися. Якщо американський Chime, бразильський Nubank, південнокорейський Какаобанк сфокусовані виключно на своїх країнах, то Revolut планує робити експансію одночасно на кілька країн з бізнес-портфелем продуктів (табл.1).

Таблиця 1

Провідні світові необанки (дані за 2022-2023рр)*

Необанк	Країна/рік заснування	Кількість клієнтів, млн осіб	Оцінка (ринкова капіталізація), млрд \$
Webank	Китай /2014	340	21
Nubank	Бразилія/2013	75	20
Revolut	Велика Британія/2015	28	33
Kakaobank	Південна Корея/2016	20	8,5
Chime	США/2012	15	25

*Джерело: складено автором на основі [1].

Амбітні плани потребують команди для створення та просування продуктів. Нині в Revolut, яка має матричну структуру управління, функціонує 48 департаментів: два десятки займаються продуктами та експансією, інші – сервісні [1]. Кожний департамент являє собою невеликий стартап, який має свій бюджет, а їхні керівники мають КРІ та всі інструменти для їх досягнення, можуть самостійно наймати фахівців. Ініціатива запуску інноваційних продуктів майже завжди йде знизу. Revolut планує у 2023 році найняти 1100 працівників (нині працює 6000), а за останні два роки кількість працівників зросла в чотири рази [1]. Таке швидке розширення компанії призвело до встановлення зависоких КРІ і, відповідно, до